

NIVEL publicaties over corona voor factsheet

1. Toename gebruik e-health in de huisartsenpraktijk tijdens de coronapandemie (factsheet)

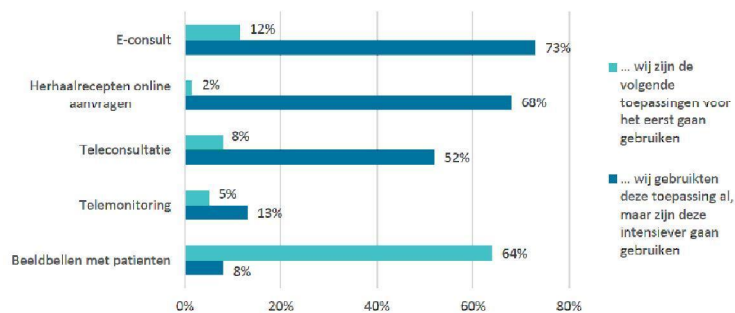
Door de coronapandemie is driekwart van de huisartsenpraktijken meer gebruik gaan maken van e-health-toepassingen. De allergrootste stijger is beeldbellen.

E-health-toepassingen die werden ingezet

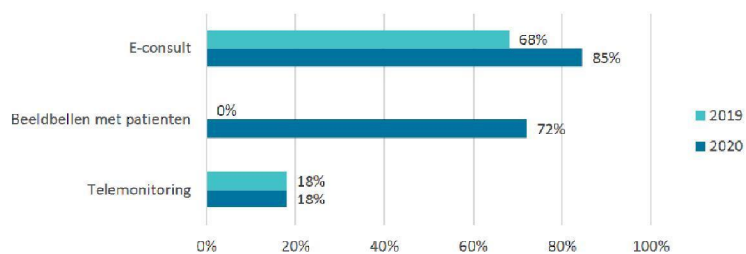
Voor het eerst gebruikt: van de 1083 huisartsenpraktijken die nieuwe e-health-toepassingen zijn gaan gebruiken of bestaande e-health-toepassingen intensiever zijn gaan gebruiken, is 64% (n=693) tijdens de coronapandemie voor het eerst gaan beeldbellen met patiënten.

Intensiever gebruikt: de e-health-toepassingen e-consult, het online recepten aanvragen en teleconsultatie werden door de meerderheid van de huisartsenpraktijken al wel gebruikt, maar werden tijdens de coronapandemie intensiever ingezet (figuur 2).

Figuur 2 Heeft u in uw praktijk vanwege de coronapandemie (nieuwe) e-health-toepassingen ingezet of bent u bestaande toepassingen vaker gaan inzetten? (n=1083)

Figuur 3 E-health-toepassingen in huisartsenpraktijken 2019 - 2020

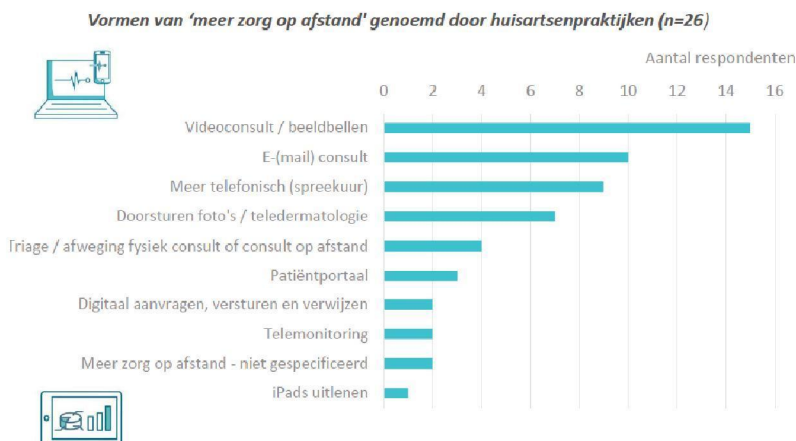

Voornemen om e-health-toepassing ook na de pandemie intensiever te blijven inzetten

Tot slot geeft meer dan een kwart van de huisartsenpraktijken aan het e-consult en beeldbellen ook na de pandemie intensiever te blijven inzetten.

2. Vormen van zorg op afstand die huisartsenpraktijken willen behouden

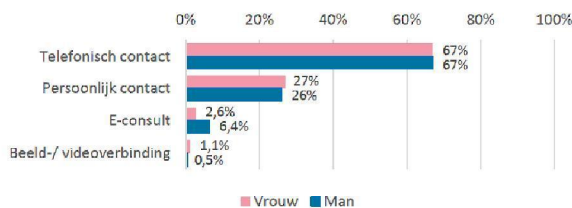
Zorg op afstand wordt door bijna alle praktijken genoemd als een verandering die men wil behouden. In de figuur zijn de specifieke voorbeelden opgenomen die daarbij werden genoemd. De ICT-toepassingen komen goed overeen met wat we eerder peilden in de huisartsenpraktijken-enquête gehouden in april/mei van dit jaar.

3. Gering gebruik van e-health onder mensen met een chronische ziekte en/of lichamelijke beperking tijdens de coronapandemie

De meeste mensen met een chronische aandoening en/of lichamelijke beperking die contact hadden met de huisartsenpraktijk tijdens de coronapandemie, deden dit telefonisch. Slechts een kwart van hen had nog persoonlijk contact met de huisarts. Het meten van eigen gezondheidswaarden en het gebruik van domotica in deze groep is nauwelijks toegenomen in coronatijd. De mensen die door middel van e-health (e-consult of beeldbellen) contact hadden met de huisartsenpraktijk, waren tevreden over deze vorm van contact.

Figuur 1 Soorten contact met de huisartsenpraktijk van mensen met een chronische ziekte en/of een lichamelijke beperking tijdens de coronapandemie, opgesplitst in mannen en vrouwen

Als we de ervaring van deze groep e-health-gebruikers nader bekijken, vond 71% (n=33) dit een prettige vorm van digitaal contact en voor herhaling vatbaar. Van de overige respondenten vond 20% (n=9) de vorm van digitaal contact prettig, maar niet voor herhaling vatbaar na de coronacrisis, 3 respondenten wisten het niet, en 1 respondent vond de vorm van digitaal contact niet prettig.

Kleine, significante verschillen waren te zien voor geslacht en leeftijd. Zoals figuur 2 laat zien maakten mannen vaker gebruik van e-health-toepassingen dan vrouwen. De groep die gebruik maakte van het e-consult en/of beeldbellen was significant jonger dan de groep die daar geen gebruik van maakte (gemiddeld 62 versus 65 jaar).

Ruim een derde meet de eigen gezondheidswaarden thuis

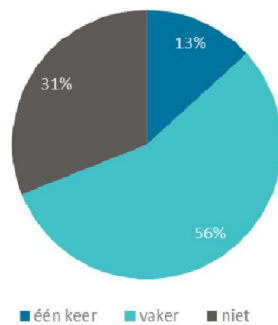
Ruim een derde van de respondenten (n=803) heeft tijdens de coronapandemie eigen gezondheidswaarden thuis gemeten; 39% deelde dit ook met een zorgverlener, bijvoorbeeld via de e-mail, de app of tijdens een consult. Gemeten gezondheidswaarden die het meest zijn genoemd, zijn gewicht en bloeddruk. Daarnaast werden onder andere temperatuur, bloedsaturatie, hartslag en bloedsuiker genoemd. Figuur 3 laat zien dat een even grote groep respondenten aangaf geen eigen gezondheidswaarden te hebben gemeten en ook aangaf dit niet zelf te willen doen. Ook vermeldde 26% aan dit niet te doen, maar wel te willen doen.

De coronapandemie heeft niet geleid tot meer gebruik van domotica.

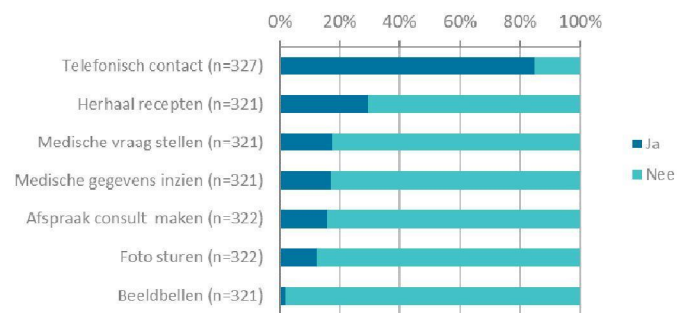
Het gebruik van domotica onder patiënten met een chronische aandoening of lichamelijke beperking was in de weken voorafgaand aan het invullen van de enquête relatief laag. In totaal maakte 6% (n=131) gebruik van een alarm, 3% (n=74) van een elektronisch deurslot, minder dan 1% (n=19) van een elektronische medicijndoos en 5% (n=103) van technologie om zaken in huis op afstand te bedienen (bijvoorbeeld licht). Sinds de start van de coronapandemie was er nauwelijks een toename te zien van deze e-health-toepassingen.

4 Ervaringen van consumentenpanel met e-health

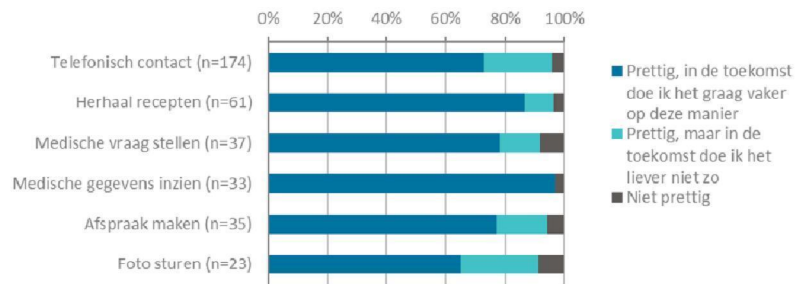
In figuur 1 is te zien dat bijna driekwart van alle respondenten rapporteerden dat zij het internet één keer of vaker hebben gebruikt om informatie over het coronavirus op te zoeken (69%). Hiervan gaf het merendeel aan dit vaker dan één keer te hebben gedaan.

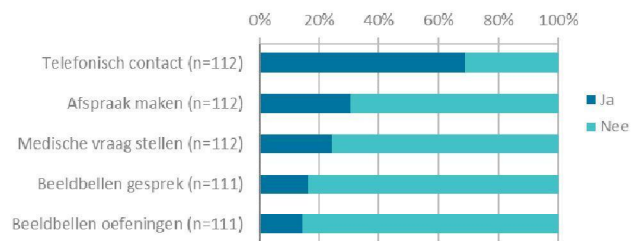
Figuur 1 'Tijdens de coronapandemie heb ik via internet informatie gezocht over het coronavirus'

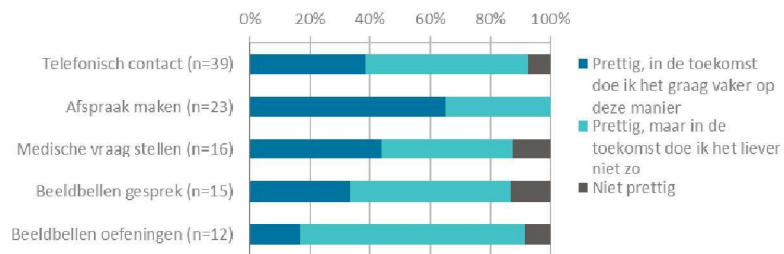
Figuur 2a: Manieren waarop tijdens de coronapandemie contact op afstand met de huisartsenpraktijk heeft plaatsgevonden (N.b. respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken)

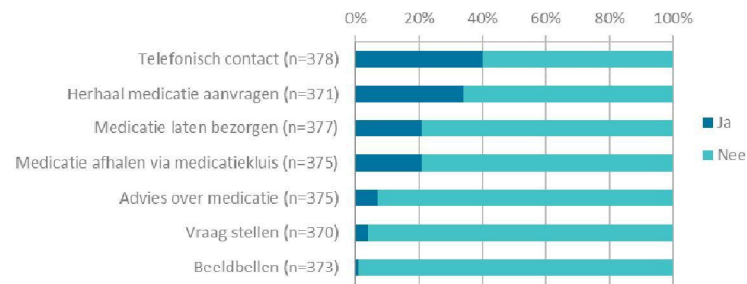
Figuur 2b: Waardering en intentie om deze vorm van contact in de toekomst opnieuw toe te passen

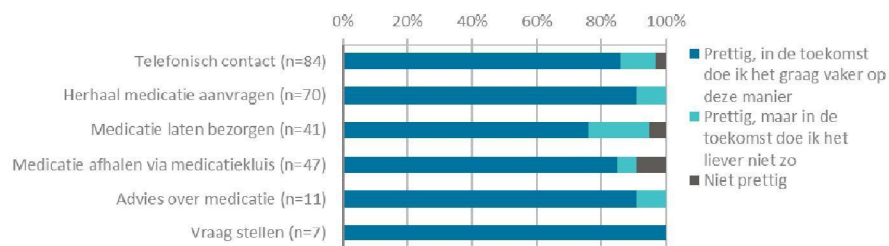
Figuur 3a: Manieren waarop tijdens de coronapandemie contact op afstand met de fysiotherapiepraktijk heeft plaatsgevonden (N.b. respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken)

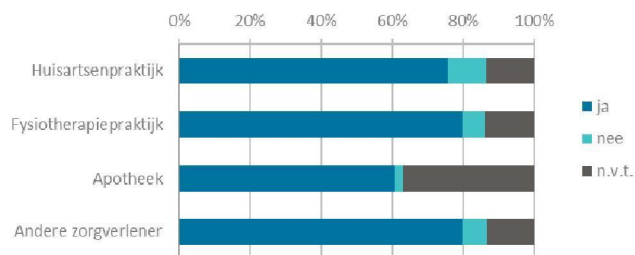
Figuur 3b: Waardering en intentie om deze vorm van contact in de toekomst opnieuw toe te passen

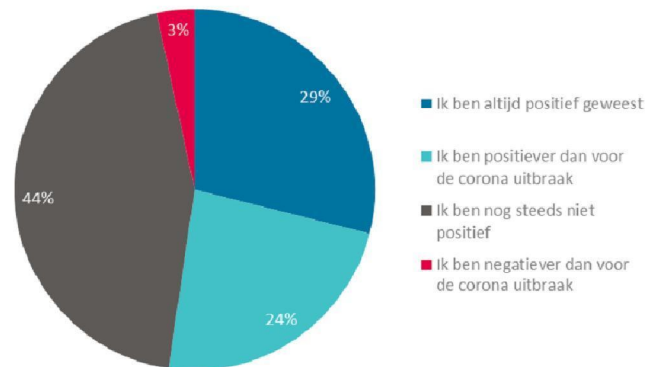
Figuur 4a: Manieren waarop tijdens de coronapandemie contact op afstand met de apotheek heeft plaatsgevonden (N.b. respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken)

Figuur 4b: Waardering en intentie om deze vorm van contact in de toekomst opnieuw toe te passen

Figuur 5 'Is de zorgvraag die u had aan de zorgverlener voldoende beantwoord?'

Figuur 6: 'Bent u vanwege de coronapandemie anders gaan denken over de mogelijkheden voor zorg op afstand (e-consult, videobellen) met zorgverleners (zoals huisarts, fysiotherapeut, apotheek)?'

Conclusie

Dit onderzoek naar het gebruik van e-health onder de Nederlandse bevolking tijdens de coronapandemie laat zien dat gebruikers over het algemeen positief zijn over deze vorm van contact met zorgverleners en aangeven dit ook in de toekomst vaker te willen gebruiken.

Een belangrijke bevinding is dat respondenten aangeven dat zorgvragen op afstand over het algemeen voldoende werden beantwoord.

Toch blijft telefonisch contact de meest gebruikte manier van zorg op afstand. Het internet wordt met name ingezet voor het zoeken naar informatie, maar ook voor het maken van afspraken, aanvragen van herhaalmedicatie en inzien van medische gegevens. De mate waarin de Nederlandse bevolking gebruik maakt van deze contactmogelijkheden lijkt te zijn toegenomen ten opzichte van 2019, waarschijnlijk onder invloed van de coronapandemie waarin contact op afstand de norm was.

Opvallend is dat weinig respondenten gebruik hebben gemaakt van beeldbellen met de huisartsenpraktijk.